

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา จำนวน 148 คน การวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) รวมถึงใช้ Crosstabs และ Chi-square เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในระดับ “บ่อยครั้ง” โดยพฤติกรรมที่พบมากที่สุด คือ การเรียนรู้คำศัพท์จากการฟังเพลง รองลงมาคือ พฤติกรรมในระดับ “บางครั้ง” ที่พบมากที่สุด คือ การเข้าร่วมกลุ่มเรียนรู้หรือกิจกรรมออนไลน์ พฤติกรรมในระดับ “เป็นประจำ” ที่พบมากที่สุด คือ การฝึกทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากการใช้โปรแกรมการแปลหรือแอปพลิเคชันเฉพาะ ส่วนพฤติกรรมที่พบในระดับ “น้อยครั้ง” คือ การสร้างเนื้อหาเป็นภาษาญี่ปุ่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้เฉลี่ย การสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) ประสบการณ์แลกเปลี่ยนและระยะเวลาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในขณะที่เพศ ความถี่ในการใช้ ระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง และช่วงเวลาใช้งานไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ส่วนความต้องการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาต้องการสนับสนุน 2 ส่วนหลักๆ ได้แก่ สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นด้วยตัวเองนอกชั้นเรียนและการนำสื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน จากผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อช่วยให้ผู้สอนเข้าใจวัตถุประสงค์การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้เรียนมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น และการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนได้

คำ

สำคัญ

พฤติกรรม, สื่อสังคมออนไลน์, ทักษะภาษาญี่ปุ่น, สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น, ภาคใต้

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประจำปี 2568 และได้รับหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีใบรับรองที่ psu.pn.2-093/67

The Study of Social Media Usage Behavior to Enhance Japanese Language Skills of Japanese Major Students in Southern Thailand^{**}

Abstract

This study aimed to investigate social media usage behaviors to enhance Japanese Language Skills and examine factors associated with such behaviors. The sample comprised 148 Japanese language students from Prince of Songkla University, Pattani Campus, and Thaksin University, Songkhla Province. A descriptive analytical research approach was employed, and the data were analyzed utilizing percentage, mean, and standard deviation statistics, along with Crosstabs and Chi-square tests for variable relationship analysis. The findings revealed that students engaged in social media usage for Japanese language development at a "frequent" level. The most prevalent behavior was vocabulary learning through music listening. The most common "sometimes" behavior was participating in online learning groups or activities. The predominant "regular" behavior was practicing Japanese translation skills using specific translation programs or applications. Content creation in Japanese was identified as the least frequent behavior, occurring at a "rarely" level. Cross-tabulation analysis revealed that academic year, GPA, JLPT proficiency examination, exchange experience, and duration of exchange programs in Japan were significantly associated with social media usage behaviors for Japanese language skill development ($p < 0.05$). Conversely, gender, usage frequency, duration per session, and timing of use showed no significant relationship with social media usage behaviors for Japanese language development. Regarding learning support needs for Japanese language instruction, students identified two primary requirements: social media platforms for self-directed Japanese language skill development outside the classroom and the integration of social media applications within classroom instruction. These findings provide valuable contributions to Japanese language pedagogy by enhancing educators' understanding of students' purposes and preferences for social media usage in language learning. The results can be applied to the development of Japanese language teaching methodologies and the design of learning activities that promote student engagement both inside and outside the classroom.

Key words

Usage Behavior, Social Media, Japanese Language Skills, Japanese Major, Southern Thailand

^{**} This research was funded by Faculty of Humanities and Social Science, Prince of Songkla University, Pattani Campus in fiscal year 2025, and has been given Certificate from the Prince of Songkla University, Pattani Campus Research Ethics Committee psu.pn.2-093/67

1. บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสาร ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสามารถทำได้อย่างรวดเร็วผ่านสื่อออนไลน์จากการสำรวจในไตรมาสที่ 1 ปี 2567 พบว่าประชากรไทย อายุ 6 ปีขึ้นไปประมาณ 66.1 ล้านคน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตถึง 60.0 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 90.9 โดยกลุ่มอายุ 15-24 ปีมีการใช้งานสูงสุดที่ร้อยละ 99.2 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาใช้งานสูงกว่ากลุ่มอายุอื่นที่ร้อยละ 99.3 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2567) จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา สันนิษฐานได้ว่ากลุ่มคนเหล่านี้อาจเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ได้ง่ายกว่ากลุ่มอื่น ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ ได้รับการพัฒนาให้ตอบสนองการใช้งานที่หลากหลาย เช่น Facebook และ X (Twitter) ใช้สำหรับการสื่อสารทั่วไป Instagram สำหรับการแบ่งปันภาพถ่าย YouTube สำหรับคลิปวิดีโอ และ Wikipedia สำหรับเนื้อหาเชิงวิชาการ (จุฬารัตน์ ศรารณะวงศ์ และคณะ, 2560) และยังพบว่า สื่อสังคมออนไลน์ถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้านธุรกิจ ด้านบันเทิง รวมถึงยังถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาทุกระดับอย่างแพร่หลายด้วย โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่ผู้เรียนคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การนำสื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนจึงสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่มากขึ้น

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาปัจจุบันเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ในยุคดิจิทัล เรียกว่า Net generation มีการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เพื่อประโยชน์ที่หลากหลาย รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูง บทบาทของสถาบันการศึกษา คือ มุ่งเน้นการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง (ฐปนัท แก้วปาน และคณะ, 2565) การเข้ามาของสื่อการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตจะสามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ได้มากกว่าการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบเดิมๆ ดังที่ 村上正行 (2012) กล่าวว่า การใช้โซเชียลมีเดียที่ผู้เรียนคุ้นเคยในการเรียนการสอนจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในชั้นเรียน ช่วยสนับสนุนการสื่อสารระหว่างครูกับผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนเองทั้งในและนอกชั้นเรียนได้พร้อมทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียนได้ด้วย กล่าวได้ว่า สิ่งที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ของยุคใหม่ อาจไม่ใชการเรียนรูที่สร้างความสนุกเพียงอย่างเดียว แต่ต้องประยุกต์เอาเทคโนโลยีที่คุ้นเคยหรือใช้งานอยู่เสมอเข้ามาเป็นสื่อหรือเครื่องมือในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้มีมากขึ้นกว่าเดิม ดังที่ Blattner และ Lomicka (2012, อ้างในโรสลีนา สุมาลี, 2563) ได้กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ไม่ได้เป็นแค่เครื่องมือหรือเว็บไซต์ที่มีแค่เนื้อหาหรือข้อมูลทั่วไป แต่ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน รวมถึงพัฒนาศักยภาพในด้านภาษาศาสตร์ได้อีกด้วย โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถใช้ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นมีอยู่มากมายหลากหลายรูปแบบ เช่น Blog, Facebook, YouTube, X (Twitter) และ Podcasts เป็นต้น ฉะนั้น สื่อสังคมออนไลน์จึงมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขข้อจำกัดของการเรียนในชั้นเรียน ทั้งในด้านเวลา จำนวนผู้เรียน และการขาดโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษา

ด้วยเหตุนี้ สื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการฝึกฝนทักษะทางภาษาต่างประเทศของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการสื่อสาร ดังที่ 望月良浩 และ 森祐太 (2014) ชี้ให้เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์ได้เปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับภาษาที่เรียน ส่งผลให้วิธีการสื่อสารและการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปมาก ผู้สอนจึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล เช่นเดียวกับวรพร ดำจับ (2562)

กล่าวได้ว่า แนวทางการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในทุกระดับเพื่อเน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะต่างๆ อย่างรอบด้านและต่อเนื่อง อีกทั้งการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนมีความพึงพอใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและมีทิศทางในการพัฒนาที่ดีขึ้น รวมทั้งยังเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง

จากการศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างมากต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ แต่การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ในฐานะผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้เรียนว่าสื่อสังคมออนไลน์ประเภทใดที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น และมีผลต่อการพัฒนาทักษะในด้านใดบ้าง รวมถึงผู้เรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยการเก็บข้อมูลจะมุ่งเน้นผู้เรียนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาโดยตรงได้น้อยกว่าพื้นที่อื่นๆ นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ยังมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผลการศึกษาก็คงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และสื่อการสอนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในยุคดิจิทัลมีประสิทธิภาพสูงสุด และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ความหมายและประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้อย่างน่าสนใจ โดยระวี แก้วสุกใส และชัยรัตน์ จุสาลือ (2556) มองว่า สื่อสังคมออนไลน์หมายถึงสังคมหรือการรวมตัวกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในรูปของกลุ่มคนรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ต เรียกว่าชุมชนออนไลน์ทำให้ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันประสบการณ์และเชื่อมโยงกัน ในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมีการขยายตัวผ่านการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นเครือข่าย ส่วนนฤมล บุญส่ง (2561) ได้ให้ความหมายว่าเป็น บริการที่ใช้ในการนำเสนอ แบ่งปันเนื้อหาในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ คลิปวิดีโอและสื่อมัลติมีเดียร่วมกันของผู้ใช้ที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งมีความสะดวก รวดเร็วและง่ายต่อการเข้าถึง สอดคล้องกับ Komatsu (2011, อ้างใน 望月 良浩 และ 森祐太, 2014) ให้คำนิยามว่าเป็นบริการที่เปิดให้ผู้ใช้งานสร้างเครือข่ายทางสังคมผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่งเน้นการสื่อสารระหว่างบุคคล กล่าวโดยสรุป สื่อสังคมออนไลน์จึงหมายถึงแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เอื้อให้เกิดการสร้างชุมชนเสมือนและการสื่อสารแบบสองทาง โดยผู้ใช้งานสามารถเป็นได้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคเนื้อหาผ่านแอปพลิเคชันยอดนิยมต่างๆ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมรูปแบบใหม่ในชีวิตประจำวัน ยิ่งไปกว่านั้น ยังสามารถนำมาใช้ในระบบการเรียนรู้ออนไลน์และการพัฒนาตนเองในบริบทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์แล้ว ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความหลากหลายและมีลักษณะการใช้งานแตกต่างกัน โดยในงานวิจัยชิ้นนี้จะสรุปตามทักษะที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกเป็นกลุ่มหลักๆ ได้แก่ 1) การสื่อสารและเชื่อมโยง เช่น Facebook, Twitter,

LinkedIn 2) การแชร์ภาพและวิดีโอ เช่น Instagram, YouTube, TikTok 3) การสร้างและแชร์เนื้อหา เช่น Blog, Pinterest 4) การสื่อสารทันที (Instant Messaging) เช่น WhatsApp, LINE, Messenger 5) การสนทนาและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น Reddit, Discord 6) การสร้างชุมชนและกลุ่ม เช่น Facebook Groups, Meetup, Slack 7) การเรียนรู้ออนไลน์เช่น Coursera, EdX 8) การจัดการและบริหารเวลา เช่น Trello, Google Calendar เป็นต้น นอกจากนี้จากประเภที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีแพลตฟอร์มอื่นๆ อีกมากมายที่สามารถนำมาใช้ได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ (ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้วและคณะ, 2567) จากประเภของสื่อสังคมออนไลน์ดังที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายในการใช้งาน ครอบคลุมทั้งการ สื่อสาร การแบ่งปันข้อมูล การสร้างความรู้ และการสร้างปฏิสัมพันธ์ในโลกออนไลน์ โดยสื่อแต่ละประเภสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านของผู้ใช้งานในยุคดิจิทัล รวมถึงการเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะทางภาษา ผู้วิจัยขอยกงานวิจัยของทรศณีย์ ศิริศรี และสมิลา ศิริศรี (2562) ที่ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาจำนวน 200 คน จากสาขาภาษาต่างประเทศ การโรงแรมและการท่องเที่ยวและคหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “ไม่เคยปฏิบัติ” โดยนักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับเพื่อนต่างชาติทาง Line, Email, Facebook รองลงมาคือ เล่นเกมทางภาษาอังกฤษในสื่อออนไลน์ เมื่อพิจารณาในระดับพฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ “เป็นประจำ” มากที่สุดคือ การสืบค้นข้อมูลเพื่อทำการบ้านหรือรายงานตามที่อาจารย์มอบหมาย รองลงมา คือ พัฒนาทักษะการฟังจากสื่อออนไลน์ประกอบหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียน และค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษระหว่างสาขามีค่าใกล้เคียงกัน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างสาขา พบว่าพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษระหว่างสาขาภาษาต่างประเทศ สาขาการโรงแรม และการท่องเที่ยวและสาขาคหกรรมศาสตร์มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ งานวิจัยของภัทราวรรณ กวาวสาม และพระมหาสุริยา แซ่ย่าง (2566) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์โดยทั่วไปและพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย จากกลุ่มตัวอย่าง นิสิตจำนวน 20 รูป ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันการใช้สื่อออนไลน์เป็นที่นิยม การใช้งานสื่อออนไลน์ของนิสิตช่วยในการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีองค์ความรู้และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษให้ได้ศึกษา ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสื่อออนไลน์เป็นแหล่งความรู้ที่มีข้อมูลภาษาอังกฤษที่นิสิตสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้รวมถึงช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น ส่วนเรื่องริน เจนวิทยารักษ์ และคณะ (2562) ศึกษาความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนและค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 78 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของนักศึกษามีหลากหลายช่องทาง เช่น YouTube, Facebook หรือ Instagram ในการฝึกบทเรียนออนไลน์และต้องการให้ผู้สอนนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนและการค้นหาแนวทางการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน

พบว่า แอปพลิเคชันสำหรับการฝึกทักษะการฟังเพลงภาษาอังกฤษ ได้แก่ YouTube และแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับการพูดคุย ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ได้แก่ Facebook รวมไปถึง แนวทางของครูผู้สอน คือ การนำสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ขอยกงานวิจัยของ ปญญิทธิ์ ฉันทวนนท์ (2560) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจำนวน 123 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นจากสื่อออนไลน์มากกว่าจากหนังสือและเมื่อปรับปรุงแบบเรียนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้งานสื่อออนไลน์ของนักศึกษาแล้ว ความพึงพอใจของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีต่อแบบเรียนฉบับปรับปรุงอยู่ในระดับพอใจมาก ในขณะที่ คชาภักษ์ หลิมเจริญ และวลี รุ่งรัตน์ธวัชชัย (2565) ศึกษาการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นในยุคดิจิทัลของนักศึกษาที่เรียนเอกภาษาญี่ปุ่นจำนวน 43 คน จากคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ใน 3 โครงการย่อย ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านภาษาพื้นฐานญี่ปุ่น โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกพูดแบบง่าย 3) การเขียนโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์นำมาประยุกต์ และพัฒนาเป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาญี่ปุ่น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประยุกต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ 望月 良浩 และ 森祐太 (2014) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษารวม 156 คน ผลการสำรวจพบว่า ผู้เรียนใช้สื่อสังคมออนไลน์หลากหลายประเภทในชีวิตประจำวันและมีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ด้วย และยังพบการทำกิจกรรมในห้องเรียนด้านทักษะการอ่านและการเขียน รวมถึงบริบทที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนยุคดิจิทัลนั้นแตกต่างไปจากเดิม เช่น ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะชอบการสื่อสารข้อมูลในลักษณะข้อความสั้นๆ บนสื่อสังคมออนไลน์เป็นต้น ทำให้ทราบสภาพของผู้เรียนในยุคดิจิทัลว่าผู้สอนควรตระหนักและจัดกิจกรรมอย่างไรในห้องเรียน

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยเหล่านี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของสื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงการปรับตัวของผู้เรียนและผู้สอนให้เข้ากับยุคดิจิทัลที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงคาดการณ์ว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์จะสามารถทำให้นักศึกษาพัฒนาทักษะทางภาษาญี่ปุ่น ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมไปถึงการสื่อสารได้ โดยเฉพาะนักศึกษาในภาคใต้ ซึ่งยังถือว่าเป็นพื้นที่ที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาโดยตรงได้น้อยกว่าพื้นที่อื่นๆ ของประเทศไทย

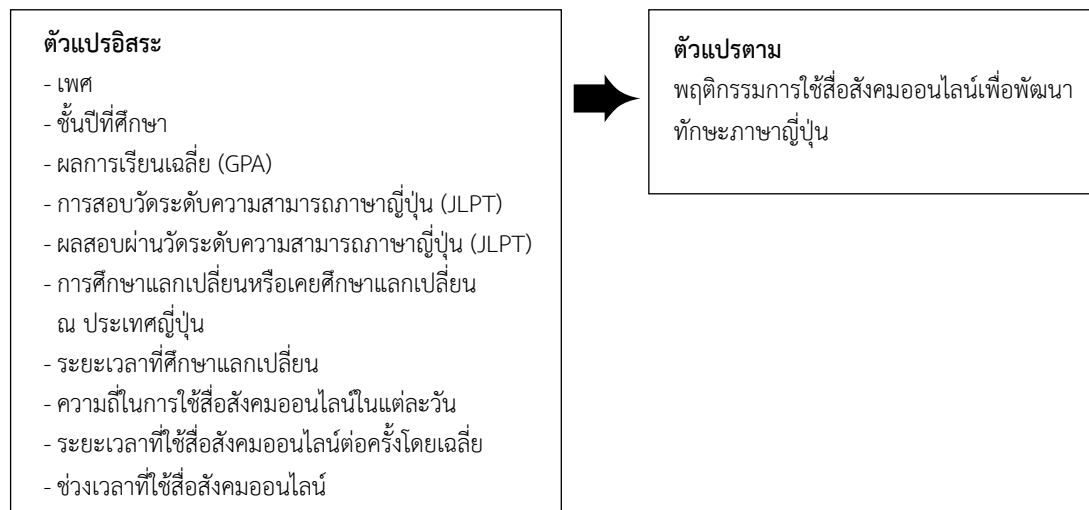
2.3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา ผู้วิจัยขอยกงานวิจัยของ หยกขาว สมหวัง (2562) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากประโยชน์ของการใช้เฟซบุ๊ก ในกลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียน

แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกันและพฤติกรรมการติดตามเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนหรือวัฒนธรรมจีนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนอย่างมีนัยสำคัญ โดยความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงบวก ในขณะเดียวกันงานวิจัยของ สุมณต์จิตต์ สาคร และคณะ (2561) ศึกษาเปรียบเทียบการรับสารสนเทศ ปัญหาการรับสารสนเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษและการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ อายุและกลุ่มสาขาวิชา โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 400 คน และสัมภาษณ์ 24 คน พบว่า นักศึกษาจากกลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีการรับสารสนเทศ ปัญหาการรับสารสนเทศและการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน ขณะที่เพศและอายุไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนวิกรม จันทระจิตต์ (2563) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างเพศและชั้นปีของนักศึกษา กับพฤติกรรมการอ่านจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์และมีความต้องการที่จะอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเกือบทั้งหมดใช้แอปพลิเคชัน Facebook โดยนักศึกษากลุ่มส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน โดยนักศึกษาเพศหญิงมีระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์สูงกว่านักศึกษาเพศชายและนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์การอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่วนจุฑารัตน์ ศรารณวงค์ และคณะ (2560) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตกับการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์และทัศนคติต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยพบว่า ตัวแปรเพศและคณะที่สังกัดต่างกันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่เรียนในชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้เพื่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จึงสันนิษฐานได้ว่า ลักษณะทั่วไปของนักศึกษา เช่น เพศ ชั้นปี และผลการเรียนเฉลี่ย รวมถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นความถี่ในการใช้งานหรือช่วงเวลาที่ใช้ อาจมีความเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้ เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของผู้เรียนและมีศักยภาพในการสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการใช้สื่อเหล่านี้ของผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแนวทางหรือสื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม จากแนวคิดดังกล่าวจึงนำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิจัยที่มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานของผู้เรียนและพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการใช้สื่อเหล่านี้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น อันจะเป็นแนวทางสำคัญในการต่อยอดองค์ความรู้และการพัฒนาการเรียนการสอนด้านภาษาญี่ปุ่นในอนาคตต่อไปได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ของประเทศไทย โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งครอบคลุมนักศึกษาทุกชั้นปี จากมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคใต้จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีและมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจำนวน 50 คน และมหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา จำนวน 98 คน รวมเป็น 148 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกสำหรับผู้คุณสมบัติเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา ที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2567 และ 2) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนเกณฑ์การคัดออก ได้แก่ ผู้ที่ลาออกและเจ็บป่วยจนไม่สามารถให้คำตอบในขณะเก็บข้อมูลได้และอนุญาตให้สามารถถอนตัวได้ตลอดตามความประสงค์ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ไม่มีผู้ที่ถูกคัดออก

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้นำแบบสอบถามจากงานวิจัยของทรศนีย์ ศิริศรี และสมิหลา ศิริศรี (2562) เป็นแบบอย่าง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้มีการปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมในบางส่วนเพื่อให้การเก็บข้อมูลมีความชัดเจนมากขึ้น เช่น เพิ่มเติมชื่อแพลตฟอร์มของ

สื่อสังคมออนไลน์ให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น เพิ่มเติมข้อคำถามปลายเปิด และเพิ่มเติมข้อคำถามที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานวิจัยขั้นนี้ได้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น โดยมีเกณฑ์ระดับพฤติกรรม จำนวน 14 ข้อ แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ เป็นประจำ (5 คะแนน) บ่อยครั้ง (4 คะแนน) บางครั้ง (3 คะแนน) น้อยครั้ง (2 คะแนน) แทบจะไม่ปฏิบัติ (1 คะแนน) และไม่เคยปฏิบัติ (0 คะแนน) และข้อคำถามเพิ่มเติมแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

ในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือวิจัยจะได้รับการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงโดยตัดข้อคำถามในตอนที่ 1 ออก 1 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ไม่ใช่ผลต่อการใช้วิเคราะห์แบบสอบถาม และเพิ่มเติมข้อคำถาม 2 ข้อในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สามารถเชื่อมโยงให้เห็นถึงแนวโน้มการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นได้ เช่น ตอนที่ 2 ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์และการจัดอันดับแพลตฟอร์มที่ใช้มากที่สุด ส่วนตอนที่ 3 ได้แก่ การสืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบจากแพลตฟอร์มต่าง ๆ และการสร้างคอนเทนต์หรือบทความในภาษาญี่ปุ่น จากนั้นได้ทดลองใช้นำร่อง (Try out) กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน จำนวน 33 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.846 จากนั้นทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำลง Google form เพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

4.3 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้แบบประเมิน มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยกำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยการแปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 4.01 - 5.00 หมายถึง เป็นประจำ (มีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำเกือบทุกครั้ง)

คะแนน 3.01 - 4.00 หมายถึง บ่อยครั้ง (มีพฤติกรรมดังกล่าวบ่อยครั้งแต่ไม่ถึงขั้นเป็นประจำ)

คะแนน 2.01 - 3.00 หมายถึง บางครั้ง (มีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางครั้ง ไม่สม่ำเสมอ)

คะแนน 1.01 - 2.00 หมายถึง น้อยครั้ง (มีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นครั้งคราวหรือไม่บ่อยนัก)

คะแนน 0.00 - 1.00 หมายถึง แทบจะไม่ปฏิบัติ (มีพฤติกรรมดังกล่าวน้อยมากหรือไม่ปฏิบัติเลย)

4.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของแต่ละชั้นปีในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมประสานและขอความร่วมมือจากอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยส่งแบบสอบถามในฐานข้อมูลของ Google form เพื่อเก็บและรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ผล โดยช่วงเวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม-31 มกราคม 2568

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยขั้นนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการบรรยายข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่ออธิบายตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างและพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ผู้วิจัยใช้ Crosstabs และ Chi-square เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของสองตัวแปร โดยมีตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้เฉลี่ย การสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) การสอบผ่านวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) การศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลาที่ศึกษาแลกเปลี่ยน ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน ระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อครั้งโดยเฉลี่ยและช่วงเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

5. ผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยจากนักศึกษาจำนวน 148 คน พบว่า เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.1 มากกว่าเพศชาย ที่คิดเป็นร้อยละ 46.9 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 25.7 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 23 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 17.6 และ 2.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ณ ปัจจุบันมีระดับ คะแนน 3.51-4.00 คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมาคือ 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 38.5 และพบว่าในจำนวน 148 คน เคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) คิดเป็นร้อยละ 85.8 และในจำนวนผู้ที่เคยสอบพบว่าผ่านระดับ N5 คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ เคยสอบแต่ไม่ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนระดับ N4 และระดับ N3 คิดเป็นร้อยละ 18 และ 13.3 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 93.2 ส่วนผู้ที่เคยศึกษาแลกเปลี่ยนและกำลังศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ เท่ากันคือ 3.4 ระยะเวลาที่เคยศึกษาแลกเปลี่ยนหรือกำลังศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่นนั้น มีระยะเวลา 1 ปี มากกว่า 1 ปีและ 6 เดือน คิดเป็นร้อยละเท่ากันคือ 8.3

5.2 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทั่วไปและพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวันของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 10 ครั้งต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 56.1 ใช้ระยะเวลาโดยเฉลี่ย 1-3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 41.9 ช่วงเวลาที่มักใช้สื่อสังคมออนไลน์คือ 18.00- 24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 81.8 รองลงมา คือเวลา 12.00-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 14.2 และสถานที่ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ คือ ที่บ้านหรือหอพักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.3 รองลงมาคือ ที่มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 68.2 และส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์เป็น โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) คิดเป็นร้อยละ 98 รองลงมาคือ แท็บเล็ต หรือไอแพด คิดเป็นร้อยละ 64.9 และคอมพิวเตอร์พกพา คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะและสมาร์ตทีวี คิดเป็นร้อยละ 25.7, 14.2 และ 0.7 ตามลำดับ ซึ่งประสบการณ์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้น โดยส่วนใหญ่มีมากกว่า 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 87.2 ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาใช้มากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ YouTube คิดเป็นร้อยละ 95.3 รองลงมาคือ Facebook, Instagram, Line และ TikTok คิดเป็นร้อยละ 92.6, 91.2, 85.1 และ 78.4 ตามลำดับ บุคคลที่ติดต่อสื่อสารด้วยในสื่อสังคมออนไลน์ 5 อันดับ ได้แก่ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 91.9 รองลงมาคือ เพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 89.9 เพื่อนร่วมชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.5 ถัดมาคือ อาจารย์และคนรู้จักทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 43.5 และ 44.6 ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่เพื่อความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 99.3 รองลงมาคือ เพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 95.9 เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 89.2 ถัดมาคือ เพื่อติดตามข้อมูล ข่าวสารและเพื่อค้นหาไอเดียใหม่ๆ และแรงบันดาลใจ คิดเป็นร้อยละ 65.5 และ 59.5 ตามลำดับ

สำหรับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีข้อความในภาพรวมเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นทั้งด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ของนักศึกษาที่กำลังศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 14 ข้อ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

พฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ระดับพฤติกรรม
1. เรียนรู้และจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นจากการฟังเพลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube, Spotify	3.89	0.927	บ่อยครั้ง
2. ค้นหาหรือสอบถามความหมายของคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นจากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, X (Twitter), Hinative	3.75	1.148	บ่อยครั้ง
3. พัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงจากการดูภาพยนตร์หรือซีรีส์ภาษาญี่ปุ่นในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube, Netflix	4.06	0.977	เป็นประจำ
4. ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการฟัง Podcast หรือบทเรียนเสียงที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่น	3.05	1.266	บ่อยครั้ง
5. สื่อสารกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อนต่างชาติผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Line, Whatsapp, Facebook	2.30	1.554	บางครั้ง
6. พัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นจากข่าว บทความ หรือเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, X (Twitter)	2.91	1.236	บางครั้ง
7. ฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์	2.78	1.359	บางครั้ง
8. ฝึกทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากโปรแกรมการแปล เช่น Google Translate หรือแอปพลิเคชันเฉพาะ	4.11	0.977	เป็นประจำ
9. เข้าร่วมกลุ่มเรียนรู้หรือกิจกรรมออนไลน์ เช่น ห้องสนทนาภาษาญี่ปุ่นหรือกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ใน Facebook, Discord	2.93	1.581	บางครั้ง
10. ถามคำถามหรือปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นในฟอรัมออนไลน์ เช่น Hinative	2.26	1.659	บางครั้ง
11. ฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT	3.61	1.275	บ่อยครั้ง
12. สืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบจากแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น YouTube, Blog	3.78	1.134	บ่อยครั้ง
13. เล่นเกมในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่น	3.45	1.416	บ่อยครั้ง
14. สร้างคอนเทนต์หรือบทความเป็นภาษาญี่ปุ่น เช่น การโพสต์ข้อความใน Instagram, X(Twitter)	1.84	1.640	น้อยครั้ง

จากตารางข้อความทั้ง 14 ข้อข้างต้นพบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “บ่อยครั้ง” โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เรียนรู้ และจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นจากการฟังเพลง 2) สืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบ 3) ค้นหาหรือสอบถาม ความหมายของคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น 4) ฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT 5) เล่นเกม

ในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่นและ 6) ฟัง Podcast หรือบทเรียนเสียงที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่น รองลงมาคือ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในระดับ “บางครั้ง” โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ 5 ข้อ เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เข้าร่วมกลุ่มเรียนรู้หรือกิจกรรมออนไลน์ 2) พัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นจากการอ่าน ข่าว บทความ หรือเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ 3) ฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์ 4) สื่อสารกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อนต่างชาติและ 5) ถามคำถามหรือปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นในฟอรัมออนไลน์ ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในระดับ “เป็นประจำ” ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ฝึกทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากการใช้โปรแกรมการแปล หรือแอปพลิเคชันเฉพาะ และ 2) พัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงจากการดูภาพยนตร์หรือซีรีส์ภาษาญี่ปุ่นในสื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในระดับ “น้อยครั้ง” ใช้เพื่อวัตถุประสงค์แค่ 1 ข้อ ได้แก่การสร้างคอนเทนต์หรือบทความเป็นภาษาญี่ปุ่น เช่น การโพสต์ข้อความใน Instagram, X (Twitter) เป็นต้น

5.3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น โดยกำหนดตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร ได้แก่ 1) เพศ 2) ชั้นปีที่ศึกษา 3) ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) 4) การสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) 5) ผลสอบผ่านวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) 6) การศึกษาแลกเปลี่ยนหรือเคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น 7) ระยะเวลาที่ศึกษาแลกเปลี่ยน 8) ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน 9) ระยะเวลา ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อครั้งโดยเฉลี่ย และ 10) ช่วงเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น จากผลการศึกษาแสดงตามตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	X ²	P-Value
ชั้นปีการศึกษา	11. ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT	31.61	0.04
	14. สร้างคอนเทนต์หรือบทความเป็นภาษาญี่ปุ่น เช่น การโพสต์ข้อความใน Instagram หรือ X (Twitter)	48.09	0.00
ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)	11. ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT	42.29	0.00
	13. เล่นเกมในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่น	31.83	0.04
การสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (JLPT)	6. พัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นจากข่าว บทความ หรือเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, X (Twitter)	22.34	0.00
	11. ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT	31.90	0.00
การสอบผ่านวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (JLPT)	6. ใช้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นอ่านข่าว บทความหรือเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Instagram, X (Twitter)	37.35	0.01
	7. ฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์	31.45	0.05

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	X ²	P-Value
กำลังศึกษาแลกเปลี่ยนหรือ เคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น	7. ผิดการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์	26.01	0.00
	8. ผิดทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากการใช้โปรแกรมการแปล เช่น Google Translate, แอปพลิเคชันเฉพาะ	22.27	0.00
	12. สืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบจากแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น YouTube, Blog	22.78	0.01
ระยะเวลาศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น	5. สื่อสารกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อนต่างชาติผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Line, Whatsapp, Facebook	27.91	0.02

จากผลการศึกษาในตารางที่ 2 ซึ่งศึกษาจากตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร พบว่าตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ เพศ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน ระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อครั้งโดยเฉลี่ยและช่วงเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ส่วนตัวแปรชั้นปีที่ศึกษาและผลการเรียนเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งสองตัวแปร พบว่า วัตถุประสงค์ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นเพื่อฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นเหมือนกัน แตกต่างกันที่ตัวแปรชั้นปีการศึกษาใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสร้างคอนเทนต์หรือบทความภาษาญี่ปุ่นด้วย ในขณะที่ตัวแปรผลการเรียนเฉลี่ย คือ การเล่นเกมในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่น ส่วนตัวแปรการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น และการสอบผ่านวัดระดับภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน โดยทั้งสองตัวแปรใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสร้างคอนเทนต์หรือบทความภาษาญี่ปุ่นเหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ตัวแปรการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ในขณะที่วัตถุประสงค์ของตัวแปรการสอบผ่านวัดระดับภาษาญี่ปุ่น คือ เพื่อฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์ นอกจากนี้ ตัวแปรผู้ที่กำลังศึกษาแลกเปลี่ยนหรือเคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงระยะเวลาศึกษาแลกเปลี่ยนก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน โดยตัวแปรการกำลังศึกษาแลกเปลี่ยนหรือเคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่นจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดเหมือนกัน รวมทั้งฝึกทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากการใช้โปรแกรมการแปลและสืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบจากแพลตฟอร์มต่าง ๆ ในขณะที่วัตถุประสงค์ของตัวแปรระยะเวลาศึกษาแลกเปลี่ยนจะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อนต่างชาติ

นอกจากข้อคำถามข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อคำถาม คือ 1) ประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น มีผู้แสดงความคิดเห็น 139 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 148 คน และ 2) ความต้องการสื่อสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มีผู้แสดงความคิดเห็น 69 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 148 คน ผู้วิจัยจึงได้สรุปในแต่ละประเด็นข้อคำถาม โดยนำคำตอบที่มีความคล้ายคลึงกันรวมไว้ในข้อเดียวกัน ได้ดังนี้

1. ประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นสามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1) ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ เช่น ช่วยทบทวนคำศัพท์ที่เคยเรียนมาแล้ว ช่วยเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ๆ ช่วยให้คุ้นเคยกับคำศัพท์ในบริบทการใช้จริงที่ไม่มีปรากฏตำราเรียน ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์และไวยากรณ์มากขึ้นจากการอ่านเนื้อหาในโพสต์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น รวมถึงเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากการค้นหาและสอบถามข้อสงสัย เป็นต้น

1.2) ด้านการฟัง การพูดและการออกเสียง เช่น การฟัง Podcast ช่วยฝึกการฟังจับใจความ สามารถพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นจากการฟังเพลง เล่นเกม การดูอนิเมะ ภาพยนตร์หรือซีรีส์ พร้อมได้ฝึกฟังการออกเสียงสำเนียง วลีที่ถูกต้องจากเจ้าของภาษาโดยตรงและได้ฝึกออกเสียงตาม (shadowing) เป็นต้น

1.3) ด้านการอ่านและการเขียน เช่น ช่วยเสริมทักษะภาษาญี่ปุ่นจากการอ่านบทความ ข่าว ฝึกการจับใจความสั้นๆ และฝึกทำความเข้าใจเนื้อหาในเชิงลึกยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถฝึกการอ่านและเขียนโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ไปได้พร้อม ๆ กัน

1.4) ด้านการสนทนาและการสื่อสาร เช่น ฝึกสนทนากับชาวญี่ปุ่นได้โดยตรง เรียนรู้บทสนทนาภาษาญี่ปุ่นที่ใช้จริงจากอนิเมะ ภาพยนตร์หรือซีรีส์ เป็นต้น

2. ความต้องการสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น พบว่า ผู้เรียนต้องการสิ่งสนับสนุน 2 ส่วนหลักๆ

2.1) ต้องการใช้อุปกรณ์ออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเองนอกชั้นเรียน

2.1.1) สื่อหรือแอปพลิเคชันที่เป็นแหล่งเรียนรู้รวมเรื่องต่างๆ ไว้ในแหล่งเดียว เช่น ไวยากรณ์คำศัพท์สำนวน ระเบียบข้อที่มักใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สังคมวัฒนธรรมญี่ปุ่น รวมถึงแอปพลิเคชันฝึกพูดภาษาญี่ปุ่น

2.1.2) สื่ออธิบายเนื้อหาข้อสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับ N5 ถึง N1 และแอปพลิเคชันฝึกทำข้อสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นที่สามารถเข้าไปฝึกได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2.1.3) เกมฝึกคำศัพท์หรือไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงเกม VR ที่จำลองสถานการณ์ชีวิตประจำวันในญี่ปุ่น เช่น การซื้อของหรือสั่งอาหารในร้านญี่ปุ่น พร้อมระบบที่ช่วยติดตามพัฒนาการของผู้เรียน

2.1.4) แหล่งความรู้ที่ระบุหมวดหมู่หรือช่องทางต่างๆ ที่สามารถเข้าไปฝึกฝนและค้นหาข้อมูลภาษาญี่ปุ่นตามความสนใจของผู้เรียนได้ เช่น เรียนภาษาญี่ปุ่นจากอนิเมะ จากข่าวหรือสื่อบันเทิงต่างๆ

2.1.5) คลิปวิดีโอสั้นๆ การแสดงบทบาทสมมติในโลกออนไลน์หรือการฝึกการออกเสียงออนไลน์ เช่น TikTok, YouTube short โดยใช้คำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวันแบ่งตามสถานการณ์แบบเข้าใจง่ายและมีให้เลือกระดับคำศัพท์หรือระดับความยากง่ายของซับไตเติ้ลพร้อมระบบที่มีความเสถียร

2.1.6) กลุ่มสังคมออนไลน์ที่สอนไวยากรณ์ บทสนทนาหรือกลุ่มพื้นที่ที่สามารถฝึกพูดคุยและสนทนากับเจ้าของภาษา พร้อมทั้งสามารถแชร์ความรู้ใหม่ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์ได้

2.2) การประยุกต์ใช้อุปกรณ์ออนไลน์ในชั้นเรียน

2.2.1) สื่อที่สร้างสรรค์และสนุกหรืออนิเมชันที่น่าสนใจที่เหมาะสมกับวัยและทันสมัย

2.2.2) สื่อที่สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ

2.2.3) สื่อที่เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้ เช่น เพลงหรือวิดีโอเพื่อฝึกการออกเสียงและสำเนียงอย่างถูกต้อง

2.2.4) สื่อที่มีรูปภาพประกอบพร้อมอธิบายไวยากรณ์ด้วยภาษาไทยในรูปแบบเข้าใจง่าย

2.2.5) จัดทำคอนเทนต์และกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม รวมถึงการนำ AI มาช่วยพัฒนาสื่อการสอน

6. สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนในภาคใต้ โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้เรียนที่กำลังศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยของภาคใต้ จำนวน 148 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมที่ระดับคะแนน 3.51-4.00 รองลงมาคือ 3.01-3.50 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) และในจำนวนที่เคยสอบวัดระดับส่วนใหญ่มีผลสอบระดับ N5 รองลงมาคือ เคยสอบแต่ไม่ผ่าน ผลสอบระดับ N4 และระดับ N3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาแลกเปลี่ยนและกำลังศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่นนั้น มีระยะเวลาตั้งแต่ 6 เดือน ถึงมากกว่า 1 ปี

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากกว่า 10 ครั้งต่อวัน ระยะเวลาต่อครั้งเฉลี่ย 1-3 ชั่วโมง สรุปโดยเฉลี่ยใช้สื่อสังคมออนไลน์ 10 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน สอดคล้องกับวรารพร คำจับ (2562) ที่พบว่าในปี 2561 คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้นเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง 5 นาที โดยสำรวจพบว่ากิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนช่วงเวลาที่นักศึกษามักใช้สื่อสังคมออนไลน์ คือ ช่วงเวลา 18.00-24.00 น. สถานที่ที่ใช้โดยส่วนใหญ่ คือ บ้านหรือหอพัก รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยและใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด สอดคล้องกับทรรศนีย์ ศิริศรี และสมิลา ศิริศรี (2562) ที่พบว่าระยะเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อครั้งโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-2 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่ใช้มากที่สุดคือ 18.00 น. – 24.00 น. และสถานที่ที่นักศึกษาใช้สื่อออนไลน์มากที่สุด คือ บ้าน รองลงมา คือ มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) ในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์แต่ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5 ถึงมากกว่า 6 ครั้งต่อวัน ซึ่งน้อยกว่างานวิจัยชิ้นนี้ สันนิษฐานได้ว่า ปัจจุบันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลายขึ้น จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งขึ้นและสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2567) ที่รายงานว่า กลุ่มประชาชนอายุ 18-24 ปี ซึ่งตรงกับช่วงอายุของนักศึกษา ใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจหมายถึงรวมถึงการเข้าใช้สื่อสังคมออนไลน์มากถึงร้อยละ 99.9 เลยทีเดียว ส่วนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ YouTube, Facebook, Instagram ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว และคณะ (2567) ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้และเรียนรู้จากวิดีโอการสอนและสามารถฝึกทักษะการฟังได้ไม่ว่าจะอยู่สถานที่ใด หรือหากเป็น Instagram ผู้เรียนสามารถฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นด้วยการสร้างและเผยแพร่เนื้อหาที่ตัวเองคิดและเขียนขึ้นเองได้ ส่วนการเชื่อมต่อและการสร้างเครือข่าย เช่น Facebook ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาและฝึกภาษาญี่ปุ่นโดยตรงแม้ไม่ได้อาศัยอยู่ในประเทศญี่ปุ่น หรือ Facebook Groups ที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมต่อกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มที่มีความสนใจเดียวกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งช่วยในการทำงานร่วมกันและการสร้างกลุ่มการเรียนรู้ได้ ผลการวิจัยยังพบว่า บุคคลที่นักศึกษาดัดดสื่อสารด้วยในสื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิทและเพื่อนร่วมชั้น ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เพื่อความบันเทิง เพื่อการสื่อสารและเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับอรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์ (2554) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2567) ที่รายงานว่ากลุ่มอายุ 18-24 ปี ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตรวมถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด

เพื่อความบันเทิง รองลงมา คือ เพื่อการติดต่อสื่อสาร ซึ่งจากผลการศึกษาของงานวิจัยชิ้นนี้ แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบัน การใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาหรือพัฒนาการเรียนรู้ได้ไม่มากนัก

ในด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่างนั้น พบว่า พฤติกรรมที่อยู่ในระดับ “เป็นประจำ” มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการแปลภาษาญี่ปุ่นจากการใช้โปรแกรมการแปลหรือแอปพลิเคชันเฉพาะ รวมถึงพัฒนาทักษะการฟังและการออกเสียงจากการดูภาพยนตร์หรือซีรีส์ภาษาญี่ปุ่น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นนั้นจำเป็นต้องใช้ตัวช่วยในการเรียนรู้ โดยเฉพาะเมื่อต้องแปลจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความหมายของคำศัพท์และสามารถแปลความหมายออกมาให้เข้าใจประโยคและข้อความได้ดีขึ้น และโดยทั่วไปแล้ว นักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นและเป็นวัยที่ชอบความบันเทิง การดูภาพยนตร์หรือซีรีส์เป็นประจำ เช่น YouTube จึงเป็นแพลตฟอร์มหนึ่งที่เป็นตัวช่วยในการฝึกทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่นได้อีกทาง ซึ่งในขณะที่ฟังก็สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงไปด้วยพร้อมกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของณรงค์ศักดิ์ พิษณุพิศุทธิ์ (2567) ที่ผู้เรียนเห็นด้วยว่าการใช้คลิปข่าว YouTube ทำให้ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ และคำศัพท์ที่ทันต่อเหตุการณ์ ได้พัฒนาทักษะการฟังที่เป็นระดับความเร็วปกติของเจ้าของภาษา และช่วยเรื่องการทำความเข้าใจเนื้อหา ทำให้คุ้นชินกับการออกเสียงของเจ้าของภาษา ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่ของนักศึกษาที่อยู่ในระดับ “บ่อยครั้ง” พบว่ามีวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เช่น เพื่อเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นจากการฟังเพลง เพื่อสืบค้นข้อมูลและเรียนรู้หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการสอบค้นหาหรือสอบถามความหมายของคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น ฝึกทำแบบทดสอบหรือเตรียมสอบวัดระดับ JLPT เล่นเกมเพื่อฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่น รวมถึงฟัง Podcast หรือบทเรียนเสียงที่ช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับ 三國喜保子 และ คณะ (2011) ที่พบว่า ผู้เรียนชาวไทยส่วนใหญ่ใช้สื่อออนไลน์ค้นหาหรือสอบถามความหมายของคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นในพจนานุกรมออนไลน์มากถึงร้อยละ 73 ในขณะเดียวกัน พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นที่นักศึกษาปฏิบัติในระดับ “บางครั้ง” นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าร่วมกลุ่มเรียนรู้หรือกิจกรรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นจากข่าว บทความ หรือเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อฝึกการเขียนและแก้ไขไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นผ่านแบบฝึกหัดในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาหรือเพื่อนต่างชาติและการถามคำถามหรือปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนภาษาญี่ปุ่นในฟอรัมออนไลน์ นอกจากนี้ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่างในระดับ “น้อยครั้ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างคอนเทนต์หรือบทความเป็นภาษาญี่ปุ่นนั้น สันนิษฐานว่าการสร้างคอนเทนต์หรือการเขียนบทความภาษาญี่ปุ่นในสื่อสังคมออนไลน์นั้น เป็นเรื่องยากและไม่ค่อยเป็นที่สนใจของนักศึกษา เนื่องจากการใช้สื่อออนไลน์ในรูปแบบดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ความรู้ด้านภาษาเขียน รวมถึงการการคิดวิเคราะห์ก่อนการเขียนเพื่อให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกระบวนการในการสร้างคอนเทนต์และการเขียนบทความที่ถูกต้องและเหมาะสมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2567) ที่พบว่า การสร้างสรรค์เนื้อหาหรือคอนเทนต์ต่างๆ ในกลุ่มประชาชนอายุ 18-24 ปีมีจำนวนน้อยที่สุดและอยู่ลำดับสุดท้ายของวัตถุประสงค์ในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาจากตัวแปรที่ศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ ตัวแปร เพศ สันนิษฐานได้ว่า เพศหญิงและเพศชายมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากรูปแบบของสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ทุกเพศทุกวัยไม่จำกัดและใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างอิสระ จึงสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับการศึกษาของ

จุฑารัตน์ ศรารณวงศ์และคณะ(2560) ที่พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของวิกรม จันทรจิตร (2563) ที่กล่าวว่าการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาเพศชายกับเพศหญิงมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับตัวแปรความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน ระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อครั้งโดยเฉลี่ยและช่วงเวลาที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น สันนิษฐานว่า เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ ไม่จำกัด ระยะเวลาต่อครั้งในการใช้และช่วงเวลาที่ใช้ จึงสามารถเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมถึงการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาด้วย

ส่วนตัวแปรระดับชั้นปีที่ศึกษาและผลการเรียนเฉลี่ยสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่น กล่าวคือ ระดับชั้นปีของนักศึกษาที่แตกต่างกันทำให้การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นแตกต่างกัน สันนิษฐานได้ว่า นักศึกษาชั้นปีสูงขึ้นจะมีความต้องการใช้สื่อสังคมออนไลน์สูงขึ้น อันเนื่องจาก สื่อสังคมออนไลน์เป็นแหล่งรวมความหลากหลาย ผู้เรียนที่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ในชีวิตจริง ไม่เอื้อให้ได้ฝึกทักษะทางภาษามากนัก จำเป็นต้องใช้ตัวช่วยเพื่อพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมถึงด้านการแปล จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่าง สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑารัตน์ ศรารณวงศ์และคณะ (2560) ที่พบว่าตัวแปรชั้นปีที่ต่างกันมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับตัวแปรผลการเรียนเฉลี่ย สอดคล้องกับหยกขาว สมหวัง (2562) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์เพชบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกันแต่ไม่สอดคล้องกับผล การศึกษาของวิกรม จันทรจิตร (2563) ที่พบว่า ชั้นปีของนักศึกษาไม่สัมพันธ์ต่อการอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์ กล่าวคือ การอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาไม่ได้มีความแตกต่างกันในแต่ละชั้นปีของนักศึกษา

นอกจากนี้ ตัวแปรอีก 4 ตัวแปร ได้แก่ การสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) การสอบผ่านวัด ระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น (JLPT) การศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น และระยะเวลาที่ศึกษาแลกเปลี่ยน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน สันนิษฐานได้ว่า ผู้ที่เคย สอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นกับผู้ที่ไม่เคยวัดระดับภาษาญี่ปุ่น รวมถึงผู้ที่สอบผ่านกับผู้สอบไม่ผ่านจะมีพฤติกรรมการใช้ สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นที่แตกต่าง โดยผู้วิจัยคาดว่าผู้ที่เคยสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นและ สอบวัดระดับผ่าน รวมถึงผู้เคยศึกษาแลกเปลี่ยน ณ ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงระยะเวลาที่ศึกษาแลกเปลี่ยน สามารถบ่งบอก ได้ว่าผู้เรียนมีประสบการณ์การใช้ภาษาญี่ปุ่นและสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้แล้วในระดับนี้ จึงทำให้มีความต้องการ ใช้สื่อสังคมออนไลน์และพัฒนาทักษะทางภาษาญี่ปุ่นได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ 三國喜保子 และคณะ (2011) ที่ กล่าวว่าผู้เรียนที่มีประวัติการเรียนภาษาญี่ปุ่นยาวนานขึ้น ความหลากหลายของกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์นั่นเอง

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

จากผลการศึกษา ทำให้ทราบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นต้องการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบที่สามารถเรียนรู้ได้ ทุกที่ ทุกเวลา พร้อมกันนั้น ผู้เรียนยังต้องการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบของความบันเทิงและความสนุก จากความ ต้องการข้างต้น พบว่า สื่อสังคมออนไลน์สามารถตอบโจทย์และเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ได้พัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน

การสอนภาษาญี่ปุ่น โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้และฝึกทักษะภาษาญี่ปุ่นจากสื่อสังคมออนไลน์ด้วยตนเองนอกชั้นเรียน โดยผู้สอนคอยแนะนำและติดตาม ได้แก่ 1) การฝึกด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ ผู้สอนสร้างเกมหรือแนะนำแอปพลิเคชันเพื่อฝึกคำศัพท์หรือไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น พร้อมระบบที่ช่วยติดตามเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงพัฒนาการของตนเอง 2) การฝึกทักษะด้านการฟังและการพูด ผู้สอนจัดให้มีกลุ่ม Facebook ที่มีทั้งนักศึกษาและชาวญี่ปุ่นและจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเข้าร่วมฝึกสนทนากับเจ้าของภาษาในแต่ละสัปดาห์หรือสองสัปดาห์ครั้ง เป็นต้น 3) การฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียน ผู้สอนสร้างกลุ่มชุมชนใน Facebook และกำหนดสถานการณ์หรือหัวข้อเพื่อให้ผู้เรียนเขียนบรรยายเป็นภาษาญี่ปุ่นง่ายๆ ตามระดับของผู้เรียน เช่น หัวข้อเกี่ยวกับกิจกรรมวันแม่หรือความพิเศษของสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ไปเที่ยวล่าสุด เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวคาดว่าจะสามารถทำให้ผู้เรียนฝึกทั้งการอ่านจากเพื่อนๆ ในกลุ่มและฝึกการเขียนของตนเอง อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรมีผลสะท้อนกลับงานเขียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบข้อผิดพลาดและสามารถพัฒนาแก้ไขงานเขียนของตนเองให้ดีขึ้น

2. การนำสื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อสร้างสรรค์ในชั้นเรียน ได้แก่ 1) การฝึกด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ ผู้สอนนำเอาคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่น่าสนใจ นำมาสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากการใช้จริง พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อการสนทนากับชาวญี่ปุ่นให้ถูกต้องเหมาะสม 2) การฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมแยกหรือพร้อมกันได้ เช่น ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือคู่มือวิดีโอที่เป็นกระแสมาลงหน้าจากสื่อสังคมออนไลน์นำมาจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามรายการดังในประเทศไทยโดยใช้ภาษาญี่ปุ่น เช่น ในช่วงโมเมนต์แต่ละสัปดาห์จัดห้องเรียนให้เสมือนเป็นรายการโหนกระแส โดยทำการไลฟ์สดเฉพาะในกลุ่มที่สร้างขึ้น ขณะที่แสดงบทบาทสมมุติก็สามารถให้ผู้เรียนที่เป็นผู้ชมแสดงความคิดเห็นแบบเรียลไทม์ได้ หรือรายการร้องข้ามกำแพงที่จัดให้ผู้เรียนได้ร้องเพลงและฝึกฟังพูดไปด้วย เป็นต้น กิจกรรมที่น่าสนใจจะกระตุ้นผู้เรียนให้อยากเรียนรู้และพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาของผู้เรียนไปพร้อมกัน

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในภาพรวม จึงไม่สามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างละเอียดได้ การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่แยกเป็นทักษะ เช่น ทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อทราบถึงประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นแต่ละด้านว่ามีมากน้อยเพียงใด

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในภาพรวม ซึ่งผลการวิจัยไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าแต่ละแพลตฟอร์มในสื่อสังคมออนไลน์มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นในด้านใดและมากน้อยเพียงใด การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาพฤติกรรมที่แยกแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ให้ชัดเจน เพื่อทราบถึงประโยชน์ในการพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นที่แน่ชัดของแพลตฟอร์มนั้นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

- คชาภักษ์ หลิมเจริญและวลี รุ่งรัตน์รัชชัย.(2565). การพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านภาษาญี่ปุ่นในยุคดิจิทัล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 5(1), 7-15.
- จักรกริช ปิยะ. (2557). การศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) เพื่อการบริหารงานก่อสร้าง กรณีศึกษาห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคโนโลยีเตอร์ (2001) อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จุฑารัตน์ ศราวุธวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์,และวัลลภา จันทรัตน์. (2560). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารบรรณศาสตร์มศว*, 10(2), 17-31.
- ฐปนัท แก้วปาน, วันเพ็ญ แก้วปาน, จุฑาธิป ศีลบุตร, อัญชลี ชนะคำ, อภิวัฒน์ วงศ์ณรัตน์, และประยุทธ์ อินแบน. (2565). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 14(1), 94-112.
- ณรงค์ศักดิ์ พิชญพิศุทธิ์. (2567). ความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการใช้คลิปข่าวจาก YouTube ช่องข่าวญี่ปุ่นในการฝึกแปลแบบล่ามพูดตามจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 14(1), 148-166.
- ธนารักษ์ สารเลื่อนแก้ว, ชัมธชัย อธิเกียรติ,และทิชพร นามวงศ์.(2567). การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล. *Journal of Applied Education*, 2(5), 37-44.
- ทรรศนีย์ ศิริศรีและสมิลา ศิริศรี. (2562). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับปริญญาตรีคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
- ปฎิยุทธ์ ธีรวานนท์. (2560). การสำรวจเพื่อพัฒนาแบบเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต(รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภัทราวรรณ กวาวสามและพระมหาสุริยา แซ่ย่าง. (2566).การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตวิทยาลัยสงฆ์เชียงราย, 5(2), 439-444.
- โรสลีนา สุมาลี. (2563). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนที่มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษในระดับสูงและปัจจัยที่ส่งเสริมความสามารถด้านการพูด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นฤมล บุญส่ง. (2561).สื่อสังคมกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal*, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ. 11(1), 2873-2885.
- วิกรม จันทจิต, จิราวรรณ สุทธิธรรมและปกร ทองบุญยัง. (2563). พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษบนสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 14 “การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมในยุคโควิด-19” (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- วรพร ดาจับ. (2562). สื่อสังคมออนไลน์กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 7(2), 143-159.

- สมนต์จิตต์ สาคร, ประภาส พาวินันท์, พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์และศินันท์ เศรษฐวัฒน์บติ. (2561). การรับสารสนเทศด้านทักษะภาษาอังกฤษจากสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. อินฟอร์เมชัน. 25(2), 31-42.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2567).การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2567 (ไตรมาส 4 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2567) : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2567). การสำรวจการใช้และการเข้าถึงโทรคมนาคม พ.ศ. 2567: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- หยกขาว สมหวัง. (2562). การพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากประโยชน์ของการใช้เฟซบุ๊กในกลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 8(2), 157-171.
- เรืองริน เจนวิทยารักษ์, กิตติพงศ์ เยี่ยมกร, ศรอนงค์ มากชู, สโรชา แสงอนนท์,และชุตินา เนินพลอย. (2562). พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ระวี แก้วสุกใสและชัยรัตน์ จุสาลือ. (2556). เครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีเฟสบุ๊ค (Facebook) กับการพัฒนาผู้เรียน. Princess of Naradhiwas University Journal, 5(4), 195–205.
- อรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์. (2554). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ.[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- 村上正行 (2012). 「ソーシャルメディアを活用した大学教育」. 『リメディアル教育研究』 7(2), 189- 195.
- 三國喜保子・谷口美穂・岩下智彦・川崎タルつぶら・張世襲・岩本尚希 (2011). 「日本語学習者の教室外におけるメディア使用の実態— 6 カ国におけるアンケート調査から—」. 『桜美林言語教育論叢』 7, 147-162.
- 望月良浩・森祐太 (2014). 「日本語学習者のソーシャルメディア利用に関する意識調査：デジタル世代の実状と教室を繋ぐクラス活動を目指して」. University of Michigan, 167-181.

หน่วยงานผู้แต่ง: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Affiliation: Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani

Corresponding email: niyoh.c@psu.ac.th

Received: 2025/05/25

Revised: 2025/06/30

Accepted: 2025/07/04